

Beograd, 5. jun 2023.

Saopštenje povodom UPR preporuka upućenih Srbiji u oblasti građanskih i političkih prava

Organizacije civilnog društva, članice Klastera u oblasti građanskih i političkih prava Platforme organizacija za saradnju sa mehanizmima Ujedinjenih nacija izražavaju svoje zadovoljstvo povodom nedavnog prihvatanja ključnih preporuka tokom Univerzalnog periodičnog pregleda (UPR) od strane Republike Srbije. Ovaj korak dodatno potvrđuje posvećenost Srbije jačanju nezavisnosti i efikasnosti pravosuđa, kao i zaštiti ove grane vlasti od političkih uticaja.

Međutim, svesni smo da nije dovoljno samo prihvati preporuke, već je od suštinske važnosti sprovesti konkretne akcije i mere kako bi se osiguralo da se preporuke adekvatno primene u praksi. Transparentnost, odgovornost i doslednost u sprovođenju tih preporuka su ključni za izgradnju poverenja i zaštiti građanskih i političkih prava svih građana.

Posebna pažnja u preporukama je posvećena ispitivanju navoda o političkom mešanju u kredibilne istrage i krivične postupke, uključujući i rad pravosudnih saveta. Ključno je da istrage takvih navoda budu transparentne i da se utvrdi odgovornost svih onih koji teže da izvrše politički uticaj na pravosuđe.

- *130.46 Poboljšati nezavisnost pravosuđa rešavanjem navoda o političkom mešanju u kredibilne istrage, rad tužilaštva i sudske postupke, uključujući rad Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca. Istražite transparentno i pozivajte na odgovornost one koji žele da neopravdano utiču na pravosuđe (Sjedinjene Američke Države)*

Naglašavamo i značaj sprovođenja efikasnih i blagovremenih istraga, kao i procesuiranja pretnji i napada na novinare, branitelje ljudskih prava i aktiviste civilnog društva. Zaštita branitelja ljudskih prava od pretnji i kampanja blaćenja u pro-vladinim medijima, pri čemu su i javni zvaničnici uključeni u ove aktivnosti, predstavlja ključni cilj.

- *130.50 Sprovesti brze, nepristrasne i efikasne istrage u slučajevima zastrašivanja, napada, uz nemiravanja i oblika torture protiv novinara i branitelja ljudskih prava, kako onlajn tako i van mreže, garantujući pun pristup pravdi (Kostarika)*

Prepoznajemo da su brojne preporuke bile znatno preciznije u poređenju s prethodnim UPR ciklusom, što će olakšati praćenje njihovog ispunjavanja i omogućiti pozivanje vlasti na odgovornost u slučaju kašnjenja i neispunjavanja prihvaćenog. Nažalost, primećujemo da u nekim oblastima nije došlo do očekivanog napretka, već je evidentno nazadovanje. Ovo se posebno odnosi na napade i pritiske na branitelje ljudskih prava koji se povećavaju u obimu i kompleksnosti.

Ispunjavanje preporuka iz Univerzalnog periodičnog pregleda nije samo međunarodna obaveza Republike Srbije, već i preduslov za poštovanje ljudskih i manjinskih prava, koja su garantovana Ustavom. Klaster za građanska i politička prava pažljivo prati sprovođenje ovih preporuka kako bi se osiguralo da se obećanja koja su data tokom UPR procesa stvarno sprovedu u delo.

Ističemo važnost jačanja nezavisnosti pravosuđa i zaštite od političkih uticaja, kao i unapređenje položaja novinara i branitelja ljudskih prava, jer to su ključni koraci ka izgradnji pravednog i slobodnog društva.

Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM

Beogradski centar za ljudska prava

Centar za prava deteta

Građanske inicijative

Nezavisno udruženje novinara Srbije – NUNS